

1

PICKNICKEN MET KOFFIE EN TAART

Via de Kleine Belt slingeren we nog wat tussen de Deens eilanden door. Tussendoor doen we vanwege de weersomstandigheden Flensburg aan waarna we weer de Deense wateren en eilanden aandoen. Als we zes weken onderweg zijn komen we aan op Aerøskøbing. Dan bekruipt ons het gevoel dat de reis op zijn einde loopt. Uiteindelijk zorgt ruw weer in de Duitse Bocht er voor dat we een week de tijd hebben om uitgebreid kennis te maken met Cuxhaven en omgeving. Wie had dat gedacht.

MIEKE PREIJDE-MEIJER

Vrijdag 16 juli. Dyvig - Sønderborg: 12 NM. We hebben wederom een schitterend zonnige vaardag naar Sønderborg. De stad heeft een leuke wandelkade en een kasteel dat deze zomer gesloten is vanwege renovatie.

In de goed gefaciliteerde marina van Sønderborg wordt volop gesuip. Ook door grijze duiven. Helaas is de sup-en surfschool dicht. Ik had het graag even geprobeerd. De volgende reis nemen we een opblaasbare sup mee.

Ik kijk wel op YouTube hoe dat moet. **Zaterdag 17 juli. Sønderborg - Flensburg: 20 NM.** Het weerbericht voorspelt voor komend weekend NW 6 Bft. Daarom duiken we diep het Flensburgfjord in om te schuilen. Het

1 Een typisch wit Deens kerkje met trapgevel. 2 We hebben de papieren waterkaarten altijd bij ons. 3 Als we even in het Duitse Flensburg zijn kiezen we voor 'currywurst mit pommes'. 4 Het maritieme museum van Flensburg. 4 Artistiek affiche van het Scheepvaartmuseum in Flensburg.

is een mooie tocht door het smalle Duitse fjord. In de stadshaven vinden we een plek aan een langssteiger met uitzicht op de oude stad.

CURRYWURST EN RUM

Zoals ik al eerder schreef gaan veel winkels in Duitsland op zaterdagmiddag vroeg dicht, dus op tijd de stad in. Op de Nordermarkt eten we 'currywurst mit pommes'. Daarna loop ik even naar de beroemde Rotestrasse met haar vijf binnenhofjes, maar ben niet erg onder de indruk. Flensburg speelde een belangrijke rol in de handel op West-Indië, het Caraïbisch gebied. Overal in de stad vind je nog winkels met speciale soorten rum.

Zondag 18 juni. Flensburg. 's Ochtends bezoeken we het maritieme museum van Flensburg. Naast een uitgebreide collectie schilderijen en modelschepen staat daar ook een antieke brug met stuurwiel en hebben ze op politiek verantwoorde wijze een vitrine ingericht met 'foute' afbeeldingen van de neger-slaven op de Caraïben. Ook zijn er een levendige scheepswerf, een restaurant en een

grote museumshop. Terwijl Cees alvast terugfietst naar de boot race ik nog even naar de Museumsberg, het grootste kunstmuseum van Sleeswijk Holstein. Het is een hele klim naar boven. Voor een serieus bezoek aan beide musea, één met moderne beeldende kunst en de andere met historische overzichten en stijlkamers, had ik wel een uur of drie moeten uittrekken. Na al die cultuur heb ik wel zin in een biertje op een terras aan de Kanalschuppen bij de haven. We eten er ook prima. In het donker genieten we op het achterdek van het uitzicht op de verlichte stad. Net alsof we in de baai van Venetië liggen.

Maandag 19 juli. Flensburg - Lyø: 41 NM. Vandaag bepalen wind en golven onze volgende bestemming. Het wordt Lyø. Daar lagen we twaalf jaar geleden ook al een keer en toen pikte een brutale meeuw een karbonade van onze weggooi barbecue. De havenmeester is gelukkig nog niet vervangen door een machine en komt nog steeds persoonlijk het geld ophalen. Vooral bij mooi weer is dit kleine eiland een populaire bestemming voor

dagjesmensen met de veerboot, zeilers en motorbootvaarders. Wij zijn om 13.00 uur mooi op tijd binnen voor een box. Halverwege de middag moeten nieuwkomers 'ankeren in de laag'.

5

6

7

Dinsdag 20 juli. Lyø. Op de fiets verkennen we de volgende ochtend het hele eiland. We zijn niet de enige. Iedereen is op weg naar het hunebed, het natuurgebied, de dorpsvijvers en de trapgevelkerk in het enige dorpje op het eiland. Voor het drankje bij

onze lunch hoeven we niet te betalen, omdat we zo lang moesten wachten.

Woensdag 21 juli. Lyø - Fjellebroen op Funen: 9 NM. Er is wonderlijk veel plaats in de haven van Fjellebroen. Iedereen wil kennelijk niet hier maar liever op een eiland lig-

gen. We maken een rondje op de fiets van twaalf kilometer over de heuvels en langs een binnenmeer, een spookachtig verlaten sanatorium en een 'loppemarkt' (vlooiemarkt) in een oude molen. Om acht uur is er een gratis optreden in de haven door mu-

5 haven van Marstal met op de achtergrond de beroemde strandhuisje. **6** 'Navigare necesse est' (varen is nodig) prijkt op de gevel van de voormalige zeevaartschool in Cuxhaven. **7** Zon, zee en strand, dan loop je binnen bij de Strandbazar. **8** Niet alleen pleziervaarders hebben gemak van de jollensteiger in Cuxhaven.

zikanten van Visensskib. Zij varen al sinds 2000 iedere zomer met hun zeilschip langs verschillende havens om op te treden. Wij verstaan geen woord van de conferences en liedjes, maar het is vast heel leuk, want het publiek reageert enthousiast.

GRATIS MET HET OV

Donderdag 22 juli. Fjællebroen - Aerøskøbing : 11 NM. Vandaag zijn we precies zes weken onderweg. Onze volgende bestemming is Aerøskøbing op het eiland Aerø. Voor ons gevoel is dat toch al een beetje op de terugweg. De oude haven ligt als gewoonlijk vol. Dus dat wordt stapelen. Bij de Netto – een goedkope supermarkt – doen we boodschappen en leveren we alle lege blikjes in. In onze herinnering was het Anton Pieckachtige stadje vroeger groter en mooier. Maar dat komt natuurlijk omdat we er voor de vierde keer zijn. De eerste keer maakt altijd de meeste indruk.

Vrijdag 23 juli. Aerøskøbing - Marstal: 5 NM. De tweede grote haven van het eiland is Marstal, waar we binnenvaren langs de oude werf. Deze haven heeft een grote kinderspeeltuin en veel picknicktafels voor de barbecue. Er is een mooi strand op loopafstand. Wij leggen vast aan de grote ronde steiger aan het eind van de haven. Onze favoriete plek vanwege het mooie uitzicht. Wie 's middags de havenmeester heeft gemist wordt de volgende ochtend om 7 uur wakker gemaakt om te betalen! Marstal heeft de meeste winkels van het eiland en het scheepvaartmuseum Marstal Søfartsmuseum is zeker een bezoek waard. Ook leuk voor kinderen.

Zaterdag 24 juli. Aerø. Vandaag gaan we met Deense vrienden met een auto over het eiland. Eerst naar de vuurtoren van Skjoldnaes, helemaal op het uiterste puntje en daarna naar Volderup Klint. Naar goed Deens gebruik wordt de picknicktafel netjes gedekt en krijgen we uitgebreid koffie met taart. Beide bezienswaardigheden zijn ook te bereiken met het openbaar vervoer, dat op Aerø geheel gratis is.

Zondag 25 juli. Aerø. Op zondag neem ik de gratis bus naar Bregninge om souvenirs te kopen in de Gårdbutik. Ik denk slim te zijn en stap een halve eerder uit bij het kerkje van Tranerup. Dat is leuk, maar daarna moet ik nog zes kilometer lopen naar de

Gårdbutik en heb ik nog 20 minuten over voor de volgende bus terug naar Marstal.

Maandag 26 juli. Marstal - Rendsburg: 53 NM. We vertrekken op tijd naar Holtenau en kunnen snel door de sluis. In Rendsburg staat een cameraploeg van de NDR (Norddeutscher Rundfunk) bij de dieselpomp. We worden uitgebreid geïnterviewd. Ik ben benieuwd of we ooit terugzien hoe ik in mijn beste Duits over onze reis vertel. Helaas is het restaurant op maandag altijd dicht en moet ik koken.

Dinsdag 27 juli. Rendsburg - Cuxhaven: 53 NM. We willen stroom mee op de Elbe, dus vertrekken dinsdag 27 juli pas om 12 uur uit Rendsburg

INTERESSANTE WEBSITES

Maritiem museum Flensburg: www.schiffahrtsmuseum-flensburg.de

Museumsberg in Flensburg: www.museumsberg-flensburg.de

Artistiek gezelschap Visensskib: visensskib.dk

Scheepvaartmuseum in Marstal: marmus.dk/da/

Hapag-hal in Cuxhaven: hapaghalle-cuxhaven.de/

Kasteel Ritzebütel: www.schlossverein-ritzebuettel.de

Pinguïn Museum in Cuxhaven: pinguin-museum-cuxhaven.de.tl

GOED OM TE WETEN

Mieke en Cees Preijde-Meijer varen met hun Pilot 39 'Zwerk' uit 2006. De boot meet (lxbxd): 12,00 x 4,00 x 1,30 meter en heeft een kruiphoogte van 2,80 meter. Voortstuwing: 2 x 250 pk 6-cilinder Steyr. Dieseltank: 2 x 800 liter.

Navigatie: Vaarwijzer Scandinavië en de Oostzee (auteur: Rene Vleut); Getijdegegevens Nederlandse kust en Waddenzee; Gezeiten Kalender Deutschen Bucht und Flussgebiete; Stroomatlas Nederlandse kust en Wadden; Der Küstennähe Gezeitenstrom in der Deutschen Bucht. Zeekaarten van de Nederlandse en Duitse wadden; NVAtlas-kaarten: Waddenzee NL2 en de Duitse wadden DE13 (DE12) en DE11 tot Hamburg. Denemarken (incl. Noord-Oostzeekanaal) de NVAtlas kaarten Funen und Kieler Bucht en de andere kaarten van deze firma voor het vaargebied. Een kaartplotter met up-to-date kaarten (de Duitse autoriteiten vinden dat erg belangrijk). Overig: alle papieren van de boot en personen op orde, vooral voor Duitsland.

Havens: Haarlem, Enkhuizen, Vlieland, Norderney, Cuxhafen, Rendsburg, Laboe, Burgtiefe, Klintholm, Rødvig, Dragør, Christianshavn, Helsingør, Gilleleje, Lynæs, Roskilde, Odde, Ebeltoft, Århus, Mårup, Bogense, Middelfart, År, Dyvig, Sønderborg, Flensburg, Lyø, Fjællebroen, Aerskøbing, Marstal, Rendsburg, Cuxhaven, Norderney, Makkum, Enkhuizen, Haarlem.

naar de sluis in Brünsubüttel. Om 17.45 uur varen we de sluis uit en draaien met twee motoren op 2.500 rpm de Elbe op met bestemming Cuxhaven.

CUXHAVEN

Een week Cuxhaven ... Zo lang hebben we daar nog nooit gelegen. Van woensdag 28 juli tot en met dinsdag 3 augustus is de wind te hard en zijn de golven te hoog voor de overstek naar Norderney. De haven loopt langzaam vol met passanten op weg naar Nederland. Op de jollensteiger ligt af en toe een zeehond in de zon. En ondertussen proberen wij ons zo goed mogelijk te vermaken. We fietsen langs het strand over de dijk richting Kugelbake, eten taart in Düne en gaan door het bos weer terug. De volgende dag gaan we de andere kant op, langs de antieke semafoor die de windsterkte en -richting op Helgoland en Borkum aangaf. Even verderop, bij de oude haven, proeven we nog de sfeer van het maritieme verleden van de stad. Hoogtepunt is de oude Hapag-hal, het vertrekpunt voor emigranten naar Amerika. In dat haven- en sluzengebied zijn veel lekkere vishallen en eettentjes. Tijdens een verregerende middag ga ik naar kasteel Ritzebütel waar ik een leuke papierkunstexpositie bezoek. Na een week Cuxhaven is er nog maar één ding dat ik nog niet heb gezien en dat is het Pinguin Museum.

NAAR HUIS

Woensdag 4 augustus. Cuxhaven - Norderney: 63 NM. Op dinsdag gaan de meeste (zeil)boten weg, maar voor ons is de zee nog te 'bumpy'. Wij vertrekken woensdag 4 augustus en leggen om 16 uur aan op Norderney. Daarna gaat het snel richting huis: in 12 uur varen we naar Makkum (112 NM) en dan via Enkhuizen weer naar Haarlem. Na 57 dagen aan boord zit onze eerste grote reis met motorboot Zwerk er op. Het is mooi geweest.